

Charolais és Aubrac Tenyésztők Egyesülete

CHAROLAIS FAJTA TENYÉSZTÉSI PROGRAMJA

2025.

1. BEVEZETÉS.....	- 4 -
2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	- 4 -
3. A CHAROLAIS SZARVASMARHA	- 4 -
3.1. A CHAROLAIS FAJTA	- 4 -
3.1.1. <i>A charolais fajta leírása.....</i>	- 4 -
3.1.2. <i>A charolais fajta típusai</i>	- 5 -
3.1.2.1. Tenyésztői típus (type d' élevage).....	- 5 -
3.1.2.2. Hentes típus (type d' boucherie)	- 5 -
3.1.2.3. Köztes típus (type mixte)	- 5 -
3.1.2.4. Ranch típus	- 5 -
3.1.3. <i>Törzskönyvezést kizáró okok charolais fajta esetében</i>	- 5 -
4. AZ EGYESÜLET TENYÉSZTÉSI CÉLJA.....	- 6 -
4.1. A TENYÉSZCÉL MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ESZKÖZEI	- 7 -
5. EGYEDAZONOSÍTÁS, SZÁRMAZÁSELLENŐRZÉS	- 7 -
5.1. EGYEDAZONOSÍTÁS	- 7 -
5.2. SZÁRMAZÁSELLENŐRZÉS	- 7 -
6. TENYÉSZTÉSI ÉS TERMELESI ADATOK GYŰJTÉSE	- 8 -
7. A TELJESÍTMÉNYEK VIZSGÁLATA	- 8 -
7.1. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK	- 8 -
7.2. KORRIGÁLT SÚLYOK, GYARAPODÁS, HEREKÖRMÉRET ÉS INDEXEK.....	- 8 -
7.3. FAJTAZONOSSÁGI-BÍRÁLAT	- 8 -
7.4. KÜLLEMI BÍRÁLAT	- 9 -
7.5. AZ IVADÉKTELJESÍTMÉNY-VIZSGÁLAT (ITV)	- 9 -
7.6. NÖVENDÉKBÍKÁK SAJÁTTELJESÍTMÉNY-VIZSGÁLATA (STV)	- 9 -
7.6.1. <i>Az STV szabályai</i>	- 9 -
7.6.1.2. A KSTV feltételei	- 10 -
8. TÖRZSKÖNYVEZÉS.....	- 11 -
8.1. A TÖRZSKÖNYV FELÉPÍTÉSE, A TÖRZSKÖNYVEZÉS SZABÁLYAI ÉS GYAKORLATA	- 11 -
8.1.1. <i>A törzskönyv főtörzskönyvi része.....</i>	- 11 -
8.1.2. <i>A törzskönyv melléktörzskönyvi része</i>	- 12 -
8.1.3. <i>A törzskönyvön kívüli egyedek nyilvántartása</i>	- 12 -
8.1.4. <i>Fajtatiszta charolais tenyészállatok bejegyzése a törzskönyv főtörzskönyvi részébe</i>	- 12 -
8.2. A FŐTÖRZSKÖNYVI RÉSZBE TÖRTÉNŐ BEJEGYZÉS KÖVETELMÉNYEI	- 12 -
8.2.1. <i>Hímivar</i>	- 12 -
8.2.1.1. „A” főtörzskönyv	- 12 -
8.2.1.2. „A+” főtörzskönyvi osztály.....	- 13 -
8.2.2. <i>Nőivar</i>	- 13 -
8.2.2.1. „A” főtörzskönyv	- 13 -
8.2.2.2. „A+” főtörzskönyvi osztály	- 14 -
8.3. ÁLLATOK BEJEGYZÉSE A MELLÉKTÖRZSKÖNYVI RÉSZBE ÉS UTÓDAIK FELVÉTELE A FŐTÖRZSKÖNYVI RÉSZBE	- 14 -
8.3.1. <i>A „B” melléktörzskönyvi részbe történő bejegyzés követelményei.....</i>	- 14 -
8.4. A MELLÉKTÖRZSKÖNYVI RÉSZBEN NYILVÁNTARTOTT NŐIVARÚ EGYEDEK UTÓDAINAK FELVÉTELE A FŐTÖRZSKÖNYVI RÉSZBE	- 15 -
8.5. A TÖRZSKÖNYVBŐL VALÓ TÖRLÉS ELŐÍRÁSAI	- 15 -
9. FAJTATISZTA TENYÉSZÁLLATOK ÉS SZAPORÍTÓANYAGAIK TENYÉSZTÉS CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ ENGEDÉLYEZÉSE	- 15 -
10. HAZAI SZÜLETÉSŰ TENYÉSZBIKÁK TENYÉSZTÉS CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ REGISZTRÁCIÓJA	- 16 -
11. IMPORT TENYÉSZÁLLATOK ÉS SZAPORÍTÓANYAGAIK TENYÉSZTÉS CÉLJÁBÓL TÖRTÉNŐ HONOSÍTÁSA	- 16 -

12. A SZÁRMAZÁSI IGAZOLÁS.....	- 17 -
12.1. A SZÁRMAZÁSI IGAZOLÁS KIBOCSÁTÁSA	- 17 -
12.2. A SZÁRMAZÁSI IGAZOLÁSOK FORMÁTUMA, TARTALMA	- 18 -
13. A TEHENEK ÉS TENYÉSZETEK MINŐSÍTÉSE.....	- 18 -
13.1. A TEHENEK ÉLETTELJESÍTMÉNYÉNEK ÉRTÉKELÉSE	- 18 -
13.1.1. <i>A tehenek életteljesítmény szerinti kategóriái.....</i>	- 18 -
13.1.1.1. „Bikanevelő tehén” (Jelölése: RR2).....	- 19 -
13.1.1.2. „Elit bikanevelő tehén” (Jelölése: RR3)	- 19 -
13.1.1.3. „Embrió donor tehén” (Jelölése: RR4).....	- 19 -
13.1.1.4. Aranytörzskönyves tehén (Jelölése: AT)	- 19 -
13.2. A TENYÉSZETEK MINŐSÍTÉSE	- 19 -
14. TENYÉSZÉRTÉKBECSLÉS	- 20 -
15. TENYÉSZBIKÁK SZELEKCIÓJA.....	- 20 -
16. EGYÉB RENDELKEZÉSEK.....	- 20 -
17. MELLÉKLETEK.....	- 21 -
I. MELLÉKLET.....	- 21 -
TÁMOGATOTT UNIÓS ELVEK	- 21 -
II. MELLÉKLET	- 21 -
FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	- 21 -
III. MELLÉKLET	- 24 -
A CHAROLAIS SZEREPE, JELENTŐSÉGE.....	- 24 -
IV. MELLÉKLET	- 24 -
A GYÚJTOTT ADATOK KÖRE, AZ ADATGYÚJTÁS RÉSZLETES SZABÁLYAI	- 24 -
<i>A gyűjtött adatok köre:.....</i>	- 24 -
V. MELLÉKLET.....	- 26 -
AZ ITV SZABÁLYAI	- 26 -
<i>Ivadékteljesítmény-vizsgálat.....</i>	- 26 -
Célja és feladata	- 26 -
Az ivadékteljesítmény-vizsgálat szabályozása	- 26 -
Általános elvek	- 27 -
Munkafolyamatai.....	- 27 -
Az ITV bikák kijelölése	- 27 -
Az ITV tenyészetek kijelölése.....	- 27 -
Az ITV terv elkészítése, regisztrálása	- 28 -
Az ITV terv elkészítésének szabályai.....	- 28 -
Az ITV sperma forgalmazása és felhasználása	- 28 -
Az ivadékok származásazonosítása	- 28 -
VI. MELLÉKLET	- 29 -
KORRIGÁLT SÚLYOK, GYARAPODÁS, HEREKÖRMÉRET ÉS INDEXEK SZÁMÍTÁSA	- 29 -
120 napos súly és index.....	- 29 -
205 napos súly és index.....	- 30 -
400 napos súly és index.....	- 30 -
STV gyarapodás és index számítása.....	- 31 -
Éves korra korrigált herekörméret.....	- 31 -
VII. MELLÉKLET	- 31 -
A BREEDPLAN RENDSZER JELLEMZŐI	- 31 -
VIII. MELLÉKLET	- 33 -
KÜLLEMI BÍRÁLATI LAP MINTA	- 33 -
IX. MELLÉKLET	- 34 -
STV INDÍTÁSI KÉRELEM MINTA	- 34 -
X. MELLÉKLET	- 36 -
SZÁRMAZÁSI IGAZOLÁS MINTA	- 36 -
XI. MELLÉKLET	- 37 -
NÖVENDÉKBIKA MINŐSÍTŐ LAP MINTA	- 38 -

1. Bevezetés

A charolais fajta a világon a legelismertebb és legkeresettebb fajták közé tartozik. Nagy a fejlődési erélye, jó a gyarapodási készsége, nagytömegű az izomzata, a nehéz hasított felek termelésében szinte legelső helyen áll. Kiváló legelőkészsége és takarmányhasznosítása révén a gyengébb minőségű legelőket is jól hasznosítja. Kifejezetten könnyen kezelhető fajta. Ezen kiváló tulajdonságok megőrzése, tenyésztése és nemesítése a fajta kifejezett érdeke.

A Charolais és Aubrac Tenyésztők Egyesülete (a továbbiakban: Egyesület) azzal a céllal jött létre, hogy Tenyésztési programja révén fenntartható módon javítsa a fajtához tartozó állatok termeléssel és nem termeléssel kapcsolatos értékmérő tulajdonságait a fajtára jellemző egyedi tulajdonságok megőrzése mellett.

A Tenyésztési programot az Egyesületet alapító tagok az Egyesület Tenyésztési Szakbizottságával (továbbiakban: TSZB) együttműködve dolgozták ki. Az Alapszabály értelmében a TSZB az Egyesület szakmai munkáját megtervező és ellenőrző döntéshozó testületi szerve, ennek értelmében alapvető feladata a Tenyésztési program meghatározása, betartása és betartatása.

Az Egyesület tenyésztési céljának megvalósítása a TSZB-vel és a tenyésztésvezetővel együttműködve lehetséges. Az Egyesület célja nem lehet ellentétes a fajta érdekével, így olyan rövid, közép és hosszútávú stratégia kidolgozására kerül sor, amely a fajta minőségi szelekcióját folyamatosan szolgálja. A Tenyésztési program ezen stratégia alappillére.

A Tenyésztési program az Európai Parlament és Tanács (EU) 2016/1012 rendeletével (továbbiakban: EU Állattenyésztési rendelet) összhangban került kidolgozásra.

2. Fogalommeghatározások

A fogalommeghatározásokat a II. számú melléklet tartalmazza.

3. A charolais szarvasmarha

3.1. A charolais fajta

A charolais húsmarha a XVII. –XVIII. században Franciaországban alakult ki a helyi hegyitarka változat és a durham (a shorthorn francia neve) felhasználásával. A XIX. század közepétől erőteljesen szelektálták nagy testtömegre és faggyúmentes hús termelésére. Jelenleg a legelterjedtebb húsmarha Franciaországban. A fajta szerepéről, jelentőségéről a III. számú melléklet szól.

3.1.1. A charolais fajta leírása

A charolais nagy testű, nagy növekedési erélyű, későn érő és könnyen kezelhető szarvasmarha. Egyszínű fehér, néha tejfel-, vagy zsemlesárga, nagyon ritkán alig észrevehető folttal. Ritkán előfordul a durham fajtára emlékeztető, egyszínű fedettebb barnás-sárga szín, mely nyáron kivilágosodik. A feje aránylag kicsi, rövid, széles. A rágóizma (pofája) erős, a szutyakja széles és egyszínű rózsaszín. Szarvai fehérek, kerek, előre íveltek. Szarvatlan változata is van, mely ma már minden típusban megtalálható. A mellkasa mély, válla, lapockája kerek, háta nagyon izmolt, a vesetájék nagyon széles és vastag. A csípők nem kiugróak, de nagyon szélesek, ugyanígy a far is. A combok kerek és jól lehúzódnak. A lábai viszonylag rövidek, szabályosak. A fajta csontozata és

ezáltal végtagjai is harmonizálnak a nagy rárával és a kifejezetten tömeges izomzattal. A tehének átlagos súlya 700-800 kg, átlagos marmagassága 135 cm, míg a bikák átlagos súlya 1100-1300 kg, átlagos marmagassága 145 cm.

3.1.2. A charolais fajta típusai

A charolais fajtának – hazánkban is – több típusa található meg. A charolais különböző típusai és változatai kiegészítik egymást, mivel különböző tenyésztői igényeket elégítenek ki, hiszen eltérő környezetben, az ahhoz alkalmazkodott, eltérő típusokkal a legeredményesebb a tenyésztés, termelés. Egy tenyésztetben, egy termelési környezetben sokszor több típus is megtalálható, ugyanakkor az egyes típusok között sok esetben nincs éles határvonal. Az Egyesület gondozásában lévő egyedek típusba sorolása a szakmai döntések meghozatala szempontjából jelentőséggel bír, ezért az Egyesület a minősítésekkel egyidőben, elvégzi az egyedek típusba sorolását.

3.1.2.1. Tenyésztői típus (*type d' élevage*)

A fajtatiszta tenyésztés típusa. Az ebbe a típusba sorolható állat a kortársak átlagánál magasabb, szellősebb. Kevésbé kelti robusztus állat benyomását. A nagytömegű izomzat egyenletes elhelyezkedésű, láthatólag nem kötegett. Inkább későn érő és nagyobb végsúlyra hizlalható. Jellemzője a vékonyabb csontozat. A nagytetű, széles medencéjű tehén és a nyúlánk, nem túl széles, vékonycsontú borjú biztosítja az ellés kifejezetten könnyű lefolyását. Az idesorolható tenyészállatok anyai tulajdonság szempontjából is értékelésre kerülnek.

3.1.2.2. Hentes típus (*type d' boucherie*)

Az ebbe a típusba tartozó egyedek tenyészbikáit elsősorban keresztezés céljára használjuk. Ezek az apaállatok az átlagnál mélyebbek, dongásabbak, ugyanakkor nem érik el az átlagos magasságot. A váll és farizomzat kifejezetten erőteljes, a nyak kissé rövidebb, csontozata vastagabb. Összhatását tekintve robusztus benyomást kelt.

3.1.2.3. Köztes típus (*type mixte*)

A tenyésztői és a hentes típus közötti átmenetet alkotja.

3.1.2.4. Ranch típus

Hosszú lábú, hosszú törzsű, ugyanakkor vékonyabb csontozatú, kevésbé széles, a tenyésztői típusnál valamivel kevésbé izmolt állatok tartoznak ide. A típusok közül a legextenzívebb, a ranch tartást jól bírja, rárában eltérő változatai vannak. Sok közöttük a szarvatlan.

3.1.3. Törzskönyvezést kizáró okok charolais fajta esetében

Nem törzskönyvezhetők a következő küllemi jegyekkel rendelkező egyedek:

- a) túlzottan kifejezett izmoltság (erős culard jelleg),
- b) túlzottan izomszegény, tejelő fajtajellegű megjelenés,
- c) túlzottan kicsi v. nagy, a fajtára nem jellemző ráma,
- d) túlzottan ideges, emberre veszélyes temperamentum,
- e) nem egyszínű fehér, tejfelsárga v. zsemleszínű,
- f) határozottan elütő színű bőr-, és/vagy szőrpigment foltok,
- g) pettyek a szutyakon vagy a nyelven,
- h) füstös orr,
- i) pigmentált v. füstös lábvégek v. szarv,
- j) funkcionális tulajdonságok egyedi vagy halmozott hibái
- k) csuka- és/vagy pontyszáj.

4. Az Egyesület tenyésztési célja

A charolais fajta, valamint a charolais vérségű szarvasmarha tenyésztési-, tartási-, felhasználási-, és minősítő munkáinak kidolgozása, e munkálatok szervezése, koordinálása és végrehajtása. A fajta évszázados múltjának megfelelő kívánatos típus fenntartása, tenyésztése, illetőleg a jelenkor igényének megfelelően – a fajta identitásának megőrzése melletti – nemesítése az egyesület célja.

Az Egyesület a tenyészcélok megvalósítása érdekében olyan rövid, közép és hosszútávú stratégiát alakít ki, amely a képviselt fajta minőségi szelekcióját folyamatosan szolgálja. Ezen stratégia kidolgozása a Tenyésztési Szakbizottsággal együttműködve lehetséges, és rendszeres időközönként felülvizsgálandó.

A tenyészcél megvalósításával elérhető a nagy gyarapodású és kiváló húsminőségű charolais állomány, amely a takarmányt jól hasznosító egyedekből áll. A hatékony termelés feltételeként jó reprodukciós adottságokkal, termékenységgel, kiváló növekedési eréllyel és alkalmazkodóképességgel rendelkezik.

Az Egyesület célja, hogy a charolais fajta gazdaságilag fontos értékmérő tulajdonságait Magyarország egész területére kiterjedő módon tovább javítsa, s azokat céltudatosan hasznosítsa.

A nagysúlyra hizlalható, későn faggyúsodó, ugyanakkor gazdaságosan termelni tudó húsmarha előállítása érdekében arra kell törekedni, hogy átlagos hazai termelési körülmények között az állatok tenyésztési és termelési mutatói az alábbiak szerint alakuljanak (az eltérő típusok ettől eltérhetnek, amit a tehének minősítésekor figyelembe kell venni):

- a) Minimális 600 kg-os testsúly tehén esetében.
- b) A termékenyítésbe vont tehének 90 %-a vemhesüljön a 85 (90) napos termékenyítési időszak alatt.
- c) Az ellések lefolyása döntően 1 “könnyű, segítség nélkül”, vagy 2 “könnyű kis segítséggel” kategóriájú legyen.
- d) A két ellés közötti idő 410 napnál rövidebb legyen.
- e) A borjúnevelő képessége jó legyen. Nem aszályos, jó évjáratban – a borjak pótabrakolását követő – választáskor a 205 napra korrigált súly haladja meg a 260 kg-ot bikaborjak esetében, míg az üszőborjaké legalább a 230 kg-ot érje el.
- f) Az üszőállomány 95 %-a vemhesüljön.
- g) A vágóállat kiválóan izmolt, jó húsminőségű, márványozott húsu, javuló csontos hús arányú (legalább 62 %), jó takarmányhasznosítású legyen, minden piacon jól értékesíthető végterméket állítson elő. Tömegtakarmányokra alapozott hizlalási módszerrel 15-18 hónapos hizlalás végi kor esetén napi átlagban 1300 g gyarapodást érjen el (bika 600-700 kg, üsző 550-650 kg). Az S/EUROP minősítés szerint a vágott bikák legalább 90 %-a „U” minősítésű, a faggyúság 2-3 pont értékű legyen.
- h) Az üszők a fajta viszonylag későn érő jellegének megfelelően, 18-24 hónapos korban kerüljenek tenyésztésbe vételre.
- i) A tenyészbika a tenyészcélnek megfelelő tulajdonságokat jól örökítse, és ez hosszú hasznos élettartammal párosuljon.
- j) Az állomány jó alkalmazkodó-képességű legyen, ami a betegségekkel szembeni jó ellenálló képességgel is párosuljon.
- k) A fajta extenzív viszonyok között is minél jobban hozza felszínre genetikai értékét, pl. tartsa a kondícióját, jól vemhesüljön.

- l) A fajta legyen könnyen kezelhető, jó gulyatűró képességű, nagy gyarapodó képességű és kiváló húsminőségű.

4.1. A tenyészcél megvalósításának eszközei

A tenyészcél megvalósításának eszközeként az Egyesület nyitott populáció megtartását, valamint a tenyészállat, embrió és szaporítóanyag áramlás fenntartását jelöli meg. A nemesítő, a szelekciós munka során fokozottan támaszkodik a hagyományos és a genomikai tulajdonságokat egyaránt figyelembe vevő tenyészértékbecslés eredményeire, az ebből képzett különböző gazdasági indexekre hazai és nemzetközi vonatkozásban egyaránt.

A megfogalmazott tenyészcélok elérésének alapjai:

- a) Fajtatiszta tenyésztés: „A” főtörzskönyves tenyészállatok különböző módszerű párosításából származó borjak előállítás.
- b) Fajtaátalakító keresztezés: más fajtájú, ill. „B” melléktörzskönyves vagy „C” nyilvántartási kategóriába bejegyzett nőivarú szarvasmarha párosítása „A” főtörzskönyves tenyészbikával. A születő borjak charolais vérsége generációról – generációra magasabb, mint az anyáé. Az üszőborjak tenyésztésbe vonhatóak.
- c) az a) és b) pontban megfogalmazott tenyésztési eljárások felügyelete érdekében az Egyesület tagjai pároztatási tervet nyújtanak be a TSZB részére, mely véleményezi azt.

5. Egyedazonosítás, származásellenőrzés

5.1. Egyedazonosítás

Az Egyesület tagjai önállóan végzik az állatok tartós egyedi megjelölését (krotáliázást, tetoválást) a vonatkozó európai uniós és hazai jogszabályoknak megfelelően.

A tenyészetek azonosító kódjainak kiadását a mindenkor hatályos jogszabályok szabályozzák.

Az állatokat – születésüket követően – tartós egyedi azonosítóval kell ellátni. Az Egyesület a mindenkor hatályos európai uniós és hazai jogszabályokban foglaltak szerint végzi az állatok azonosítását. Az Egyesület javasolja minden tenyészállat esetében másodlagos jelölésként a tetoválást is. A tehenek és tenyészbikák mellett a növendéküszők és az STV-be beállított növendékbikák esetében is ajánlott másodlagos jelölésként tetoválást alkalmazni. Tetováláskor az ENAR azonosító mind a 10 számjegyét használni kell. A mikrochipes azonosítás csak abban az esetben helyettesíti a tetoválást, ha a chip beültetés ténye és a chip adattartalma (egyedi azonosítója) a beültetést követő 3 hónapon belül bejelentésre kerül az Egyesület számára. A tetoválás, valamint a mikrochip alkalmazása kiváltható az Egyesületi genom programban használatos mintavételi krotália alkalmazásával, azonban a tetoválás vagy chip emellett is javasolt.

5.2. Származásellenőrzés

Törzskönyvezni, ill. származási igazolással ellátni csak igazolt származású egyed lehet. A származás ellenőrzése laboratóriumi származásellenőrzéssel fogadható el, mely DNS, vagy SNP vizsgálat lehet.

Az Egyesület akkreditált laboratóriumok származásvizsgálati eredményeit fogadja el. A laboratóriumi származásvizsgálat módszere lehet mikroszatellit DNS-vizsgálat. Ezen felül az Egyesület elfogadja a tenyészállatok származásvizsgálatának egyéb (pl. SNP alapú) módszereit, figyelembe véve a technikai fejlődést és az európai uniós referencia-központok, az ICAR és a

Nemzetközi Állatgenetikai Társaság (ISAG) ajánlásait. A Charolais és Aubrac Tenyésztők Egyesülete a csak az apa ellenőrzésére irányuló származásvizsgálati eredményeket is elfogadja egyedi esetekben, szakmailag megalapozott indokok esetében, kizárólag nőivar vonatkozásában, ha a mindkét szülőre irányuló vizsgálatnak objektív akadály van (pl. az anya elhullott, és mintája nem áll rendelkezésre).

6. Tenyésztési és termelési adatok gyűjtése

A törzskönyvezés és teljesítményvizsgálat alapja a tenyésztési és termelési adatok gyűjtése és feldolgozása. Az Egyesület adatgyűjtést kizárólag ezen célok elérése érdekében végez olyan módszerekkel, amelyek az általánosan alkalmazott tenyésztéstechnikai elvek szerint tudományosan elfogadhatóak, és figyelembe veszik a következőket:

- a) az európai uniós referenciaközpontok által meghatározott szabályokat és előírásokat;
- b) a Nemzetközi Állatnyilvántartási Bizottság (International Committee for Animal Recording, a továbbiakban ICAR) ajánlásait;
- c) a mindenkor hatályos hazai szabályokat és előírásokat.

A gyűjtött adatok körét, valamint az adatgyűjtés további, részletes szabályait a IV. számú melléklet tartalmazza.

7. A teljesítmények vizsgálata

7.1. Általános előírások

Az Egyesület a teljesítményvizsgálathoz vagy a tenyésztértékbecsléshez olyan módszereket alkalmaz, amelyek az általánosan alkalmazott tenyésztéstechnikai elvek szerint tudományosan elfogadhatóak, és figyelembe veszik a következőket:

- a) európai uniós referenciaközpontok által meghatározott szabályokat és előírásokat;
- b) az ICAR által elfogadott elveket.

Az értékeléshez csak a tenyésztő, az Egyesület megbízott szakemberei, a tenyésztési hatóság képviselőire jogosult kormánytisztviselők, regisztrált inszeminátor, embrióátültető állomás, és a küllemi bírálók által, a szabályzatokban előírtak szerint gyűjtött és a központi adatbázisba befogadott adatok használhatók fel.

7.2. Korrigált súlyok, gyarapodás, herekörméret és indexek

A 120, 205, 400 napos súly és index, az STV gyarapodás és index, valamint a korrigált herekörméret számítás módszereit a VI. számú melléklet tartalmazza.

7.3. Fajtaazonossági-bírálat

Fajtaazonossági-bírálat során az egyed charolais fajtajellegét vizsgáljuk, különös tekintettel a törzskönyvezést kizáró okok (ld. 3.1.3.) meglétének ellenőrzésére. A bírálat eredménye „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg”. Az „A” főtörzskönyvbe történő regisztráció előtt a fajtaazonossági-bírálat elvégzése kötelező, mely az egyedek küllembírálatával egyidejűleg elvégezendő. A „B”

melléktörzskönyvbe való bekerüléshez a fajtaazonossági-bírálat az egyed korától függetlenül bármikor elvégezhető. Amennyiben a bírálat eredménye „Nem felelt meg” az egyed nem törzskönyvezhető. Az R1 keresztezettségi fokú nőivarú egyed „C” nyilvántartási kategóriába történő felvétele előtt fajtaazonossági-bírálaton esik át.

7.4. Küllemi bírálat

A fajta leíró küllemi bírálatát az Egyesület alkalmazásában álló, a Tenyésztési Szakbizottság által elfogadott küllembírálati tanfolyammal és vizsgával rendelkező szakember, továbbá az Egyesület által delegált, küllembírálati tanfolyammal és vizsgával rendelkező tenyésztő együttesen végzi. Az alkalmazott bírálati rendszer a Charolais Világszövetség és az ICAR ajánlásával harmonizáló leíró bírálati elvek alapján épül fel.

Az Egyesület nagy jelentőséget tulajdonít a küllemi bírálatnak. A rendszeresen folytatott küllemi bírálattal szerzett információk céltudatos felhasználásával lát lehetőséget arra, hogy a termelési tulajdonságok javítására folytatott szelekció eredményeként megjelenő populációkat a nagy termelőképesség mellett olyan konstitúció is jellemezze, amely esélyt ad a hosszú időn át történő gazdaságos termelésre. A küllemi bírálók a növendék állatok bírálatát – a francia Institut d’Elevage által kidolgozott „Küllemi bírálati szabályzat” című szabályzatában rögzített elvek szerint – végzik. A küllemi bírálati adatok felvétele papír alapon v. számítógépen történik (ld. küllemi bírálati lap minta, VIII. számú melléklet). Az ivadékvizsgálati céllal végzett bírálatok esetében a tenyészetben kortársként bírálható összes „A” törzskönyves továbbtenyésztésre szánt egyéves korosztályú növendék, valamint másodszor ellett tehén bírálatát el kell végezni. Az adatok folyamatos feldolgozásával lehetővé válik a tenyészértékbecslés számára a legfrissebb adatok felhasználása. A küllemi bírálók legalább kétfévente szemegyeztető küllemi bírálati továbbképzésen vesznek részt, mely vizsgával zárul.

7.5. Az ivadékteljesítmény-vizsgálat (ITV)

Az egyesület ivadékteljesítmény-vizsgálat elvégzését kezdeményezheti.

Az ivadékteljesítmény vizsgálat (ITV) minél pontosabb végzése érdekében az Egyesületünk egyedmodellt alkalmaz a 14. fejezetben leírtak szerint.

Az ITV részletes szabályait a V. számú melléklet tartalmazza.

7.6. Növendékbikák sajátteljesítmény-vizsgálata (STV)

A növendékbikák sajátteljesítmény-vizsgálatának (STV) nevezzük a választást követő, több hónapig tartó gyarapodási tesztet. Minden „A” főtörzskönyves szülőktől és nagyszülőktől származó növendékbika részt vehet STV-en, amennyiben az egyed az STV-ben való indítás feltételeinek megfelel (ld. 7.6.1.1.).

7.6.1. Az STV szabályai

Az STV típusa szerint lehet üzemi vagy központi. Központi STV-nek tekintendő minden olyan vizsgálat, ahol legalább két tenyészet növendékbikája részt vesz a gyarapodási vizsgálatban.

Az Egyesület által ellenőrzött fajtáknál sajátteljesítmény vizsgálatot (STV) csak az Egyesület tagja végezhet a tenyésztésvezető hozzájárulásának birtokában.

Az a tenyésztő, aki STV beállítását tervezi, a IX. számú melléklet szerinti kérelmet nyújt be az Egyesület tenyésztésvezetőjére, melyben jelzi a tervezett beállítás hónapját és napját, helyét, valamint az indítani tervezett egyedek azonosítóit a tervezett beállítás előtt legalább 1 héttel. A

tenyésztésvezető által hitelesített kérelem birtokában indulhat az STV, a hitelesítés feltétele, hogy az indítandó csoport választási eredménye (+/-30 napon belül született kortársak) rendelkezésre áll és az indítandó állatok az indítási feltételeknek megfelelnek. Az STV csoport záró súlymérése és küllembírálata elvégzésre kerül a bika hiányos származásvizsgálati eredménye mellett is, abban az esetben, ha a tenyésztő önhibáján kívül nem rendelkezik az STV zárás időpontjáig az eredménnyel (pl. a labor nem vizsgálta le a mintát). A származásvizsgálati eredmény hiányában az Egyesület a bikát nem minősíti apaállattá mindaddig, amíg a bika származása nem igazolódik.

7.6.1.1. Az ÜSTV feltételei

- a) ÜSTV csak abban a tenyészetben indítható mely rendelkezik bikanevelő tenyészet minősítéssel (ld. Fogalommeghatározások).
- b) Az ÜSTV csoportban lévő legfiatalabb és legidősebb növendékbika közt 100 napnál nagyobb korkülönbség nem lehet.
- c) 15 hónapot betöltött növendékbika nem indítható ÜSTV-ben.
- d) Legalább 5 kortárs növendékbika egyidejű beállítása szükséges.
- e) ÜSTV-be csak min. 210 kg 205 napos súlyú, min. 80 %-os 205 napos választási indexű növendékbika állítható. Amennyiben a 205 napos súly nem áll rendelkezésre (korai v. késői választás), akkor csak az index vizsgálendő.
- f) Az ÜSTV indításakor, és a befejező mérlegeléskor az Egyesület képviselője, és/vagy a tenyésztési hatóság képviseletére jogosult kormánytisztviselő jelen van és jegyzőkönyvet vesz fel.
- g) Az ÜSTV kezdetekor az indított növendékbikák adatait, aktuális súlyát az indítási jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- h) A teljesítményvizsgálat tartama 90 és 210 nap között van.
- i) A növendékbikák csoportosan kerülnek elhelyezésre azonos tartási körülmények között. Az azonos tartási körülmények meglétét az Egyesület képviselője bármikor jogosult ellenőrizni.
- j) A teljesítményvizsgálat idején ideális az 1400-1600 g átlagos napi gyarapodás.
- k) Az ÜSTV zárásakor a csoportban lévő legfiatalabb növendékbika minimum 370 napos korú.
- l) Az a növendékbika melynek gyarapodása az ÜSTV során nem éri el a minimális 1200 g/nap gyarapodást nem törzskönyvezhető.
- m) Az ÜSTV során a tenyésztő minden hónap elteltével mérlegelést végez és az eredményeket közli az Egyesülettel.
- n) A mérések során kalibrált mérleg használata kötelező, melynek tényét az Egyesület képviselője, és/ vagy a tenyésztési hatóság képviseletére jogosult kormánytisztviselő a nyitó-és záró súlyméréseknél ellenőrzi.
- o) Az Egyesület fenntartja a jogát a csoport minősítés előtti megszüntetése iránt, amennyiben szabálytalanságot vél felfedezni.

7.6.1.2. A KSTV feltételei

- a) KSTV csak abban a tenyészetben indítható mely rendelkezik bikanevelő tenyészet minősítéssel (ld. Fogalommeghatározások).
- b) Legalább két tenyészet növendékbikáiból áll a vizsgált csoport. A KSTV végrehajtásáért az a tenyésztő felelős, melynek tenyészetében a vizsgálat zajlik.

- c) A KSTV csoportban lévő legfiatalabb és legidősebb növendékbika közt 100 napnál nagyobb korkülönbség nem lehet.
- d) 15 hónapot betöltött növendékbika nem indítható KSTV-ben.
- e) Legalább 5 kortárs növendékbika egyidejű beállítása szükséges.
- f) KSTV-be csak min. 210 kg 205 napos súlyú, min. 80 %-os 205 napos választási indexű növendékbika állítható, ha a 205 napos súly nem áll rendelkezésre (korai v. késői választás), akkor csak az index vizsgálandó.
- g) Az KSTV indításakor, és a befejező mérlegeléskor az Egyesület képviselője, és/vagy a tenyésztési hatóság képviseletére jogosult kormánytisztviselő jelen van és jegyzőkönyvet vesz fel.
- h) Az KSTV kezdetekor az indított növendékbikák adatait, aktuális súlyát indítási jegyzőkönyvben kell rögzíteni.
- i) A teljesítményvizsgálat tartama 90 és 210 nap között van.
- j) A növendékbikák csoportosan kerülnek elhelyezésre azonos tartási körülmények között. Az azonos tartási körülmények meglétét az Egyesület képviselője bármikor jogosult ellenőrizni.
- k) A teljesítményvizsgálat idején ideális az 1400-1600 g átlagos napi gyarapodás.
- l) Az KSTV zárásakor a csoportban lévő legfiatalabb növendékbika minimum 370 napos korú.
- m) Az a növendékbika melynek gyarapodása a KSTV során nem éri el a minimális 1200 g/nap gyarapodást nem törzskönyvezhető.
- n) A KSTV végrehajtásáért felelős tenyésztő minden hónap elteltével mérlegelést végez és az eredményeket közli az Egyesülettel.
- o) A mérések során kalibrált mérleg használata kötelező, melynek tényét az Egyesület képviselője, és/ vagy a tenyésztési hatóság képviseletére jogosult kormánytisztviselő a nyitó-és záró súlyméréseknél ellenőrzi.
- p) Az Egyesület fenntartja a jogát a csoport minősítés előtti megszüntetése iránt, amennyiben szabálytalanságot vél felfedezni.

8. Törzskönyvezés

A charolais fajta, mint szabad besorolású világfajta hazai törzskönyve nyitott, amely fő- és melléktörzskönyvi részből áll. Az Egyesület a törzskönyvet elektronikusan vezeti.

8.1. A törzskönyv felépítése, a törzskönyvezés szabályai és gyakorlata

Fajtatiszta charolais tenyészállatok bejegyzése törzskönyvekbe, valamint tenyésztés céljából történő engedélyezése az alábbi elvek mentén történik:

A törzskönyv tartalmaz egy főtörzskönyvi részt, és egy melléktörzskönyvi részt.

8.1.1. A törzskönyv főtörzskönyvi része

A főtörzskönyv megjelölése „A”. Az „A” főtörzskönyvön belül „A+” törzskönyvi osztály kerül kialakításra.

8.1.2. A törzskönyv melléktörzskönyvi része

A melléktörzskönyv megjelölése „B”. A melléktörzskönyv azon kizárólag nőivarú egyedek számára került kialakításra, amelyek igazolt származásuk alapján legalább 87,5 % charolais vérhányaddal rendelkeznek (R2 keresztezettségi fok) és nem jogosultak a főtörzskönyvi részbe történő bejegyzésre, de nőivarú ivadékaik bejegyezhetők a főtörzskönyvi részbe.

8.1.3. A törzskönyvön kívüli egyedek nyilvántartása

Az Egyesület „C” nyilvántartási kategóriát hoz létre azon tenyésztési célok végrehajtása érdekében, amelyek a fajtaátalakító keresztezés kiszolgálására irányulnak. A „C” nyilvántartási kategóriába azok a kizárólag nőivarú egyedek jogosultak bekerülni, amelyeket „A” főtörzskönyves tenyészbikával fedeztettek annak érdekében, hogy a megszülető borjak charolais vérsége generációról – generációra magasabb legyen. Azon nőivarú borjak származását, melyet „C” nyilvántartásba kíván vetetni a tenyésztő a 5.2. fejezet szerint kell megállapítani. Az R1 keresztezettségi fokot elérő nőivarú egyednek fajtaazonossági-bírálaton kell átesnie (ld. 7.3.).

8.1.4. Fajtatiszta charolais tenyészállatok bejegyzése a törzskönyv főtörzskönyvi részébe

Az Egyesület a fajtatiszta tenyészállatokat bejegyzi törzskönyve főtörzskönyvi részébe, feltéve, hogy megfelelnek a 8.2. fejezetben részletezett feltételeknek.

Az Egyesület nem tagadhatja meg egy fajtatiszta charolais tenyészállat bejegyzését a törzskönyv főtörzskönyvi részébe, ha az már bejegyzésre került ugyanazon fajta törzskönyvének főtörzskönyvi részébe, amelyet egy, az EU-ban elismert másik tenyésztőszervezet hozott létre vagy egy harmadik országban, az EU által összeállított névjegyzékben szereplő harmadik országbeli tenyésztőszervezet hozott létre.

A főtörzskönyvi részbe történő bejegyzésre vonatkozó kritériumokat teljesítő fajtatiszta tenyészállatokat az Egyesületnek be kell jegyeznie abba az osztályba, amely megfelel az adott fajtatiszta tenyészállatok értékmérőinek. Az Egyesület ugyanezen fajta más főtörzskönyvében nyilvántartott egyedét felveheti az „A” törzskönyv magasabb osztályába is, amennyiben rendelkezésre áll minden teljesítmény-paramétere.

Azon hazai születésű bikák, melyek egyedileg megfelelnek az STV-be állítás feltételeinek, de valamilyen okból, pl. állategészségügyi, nem vettek részt STV-ben, indokolt esetben a TSZB döntése alapján szintén felvehetőek az „A” törzskönyvbe. A döntés meghozatalához legalább három havi súlymérésnek rendelkezésre kell állni, továbbá a bikáknak küllembírálaton kell átesniük és meg kell felelniük a főtörzskönyvi részbe történő bejegyzés követelményeinek.

8.2. A főtörzskönyvi részbe történő bejegyzés követelményei

8.2.1. Hímivar

Az „A” főtörzskönyvbe, valamint az „A+” főtörzskönyvi osztályba való bekerüléséhez teljesítenie kell az alábbi kritériumokat:

8.2.1.1. „A” főtörzskönyv

- a) az egyednek a charolais fajta törzskönyvének főtörzskönyvi részébe bejegyzett azonos fajtájú szülőktől és nagyszülőktől kell származnia; származását a 5.2. fejezet szerint kell megállapítani,
- b) azonosítani kell a 5.1. fejezet szerint,

- c) az Egyesület által végzett fajtaazonossági-bírálat alapján (ld. 7.3.) az egyednek „Megfelelt” eredménnyel kell rendelkeznie,
- d) minimum 30 cm éves kori herekörméret,
- e) minimum 450 kg a 400 napra korrigált súly,
- f) STV alatti gyarapodásának indexe ≥ 80 %,
- g) az egyed STV alatti egyedi gyarapodása eléri vagy meghaladja az 1200 g/napot,
- h) továbbá küllemi bírálata után a törzskönyvezésnek szakmai akadálya nem áll fenn.

8.2.1.2 „A+” főtörzskönyvi osztály

A 8.2.1.1. követelményein túlmutatóan az alábbi kritériumoknak is meg kell felelnie:

- a) 120 napos index ≥ 110 %,
- b) 205 napos index ≥ 110 %,
- c) 400 napra korrigált súlya minimum 550 kg,
- d) STV gyarapodási index ≥ 110 % és minimum 1600 g/nap egyedi STV alatti gyarapodás vagy STV gyarapodási index ≥ 105 % és minimum 1400 g/nap életnapi gyarapodás,
- e) anyja minősített tehén (RR2, RR3, RR4),
- f) küllembírálati eredménye:
 - i. izomfejlettségi pontok vonatkozásában 100 pontra átszámított minimum értéke 70 pont,
 - ii. vázfejlettségi pontok vonatkozásában 100 pontra átszámított minimum értéke 70 pont,
 - iii. az i. és ii. pontok vonatkozásában tulajdonságonként 5 pontnál kisebb pontja nem lehet,
 - iv. funkcionális tulajdonságok minimum értéke:
 - Szutyak szélesség: 6
 - Első lábak korrektsége: 7
 - Hátsó lábak korrektsége: 7
 - Hátegyenesség: 7.

Azon teljesítményvizsgálaton átesett növendékbikák melyek teljesítik a 8.2.1. fejezet szerinti kritériumokat apaállatnak minősülnek és jogosultak a főtörzskönyvbe való bejegyzésre.

8.2.2. Nőivar

Az „A” főtörzskönyvbe, valamint az „A+” főtörzskönyvi osztályba való bekerüléséhez teljesítenie kell az alábbi kritériumokat:

8.2.2.1. „A” főtörzskönyv

- a) az egyednek a charolais fajta törzskönyvének főtörzskönyvi részébe bejegyzett azonos fajtájú szülőktől és nagyszülőktől kell származnia; származását a 5.2. fejezet szerint kell megállapítani,
- b) azonosítani kell a 5.1. fejezet szerint,
- c) 205 napos választási indexe ≥ 70 %,
- d) az Egyesület által végzett fajtaazonossági-bírálat alapján (ld. 7.3.) az egyednek „Megfelelt” eredménnyel kell rendelkeznie,

- e) továbbá küllemi bírálata után a törzskönyvezésnek szakmai akadályja nem áll fenn.

8.2.2.2. „A+” főtörzskönyvi osztály

A 8.2.2.1. követelményein túlmutatóan az alábbi kritériumoknak is meg kell felelnie:

- a) a 120 és a 205 napos index $\geq 105\%$ vagy ha ezen két index vonatkozásában legalább az egyik index eléri, vagy meghaladja a 110% -ot a másik index nem vizsgálendő,
- b) anyja minősített tehén (RR2, RR3, RR4),
- c) küllembírálati pontszámai között 5 pontnál kisebb pont nem lehet (a szárkörméret pontszáma nem vizsgálendő).

Az állat Unión belüli értékesítése vagy Unióba való beléptetése esetén, amennyiben be kívánják jegyezni a törzskönyvbe, vagy bejegyzés céljából nyilvántartásba kívánják venni, abban az esetben az **EU Állattenyésztési rendelet** 30. cikknek, ill. a végrehajtási rendeleteknek megfelelően kiállított származási igazolásnak kell kísérnie.

Amennyiben az állatot az Unión belül értékesített vagy az Unióba beléptetett szaporítóanyagból hozták létre, és be kívánják jegyezni valamely törzskönyvbe, vagy bejegyzés céljából nyilvántartásba kívánják venni, abban az esetben a szaporítóanyagot a 30. cikknek megfelelően kiállított származási igazolásnak kell kísérnie.

8.3. Állatok bejegyzése a melléktörzskönyvi részbe és utódaik felvétele a főtörzskönyvi részbe

Az Egyesület a melléktörzskönyvbe bejegyzi azon charolais fajtájú kizárólag nőivarú egyedeket, amelyek nem jogosultak a főtörzskönyvi részbe történő bejegyzésre, amennyiben azok teljesítik a 8.3.1. fejezetben foglalt feltételeket.

Az Egyesület bejegyzi a főtörzskönyvi részbe az említett egyedek ivadékait és ezen ivadékokat fajtatiszta tenyészállatoknak tekinti, feltéve, hogy az ivadékok megfelelnek a 8.4. fejezetben meghatározott feltételeknek.

8.3.1. A „B” melléktörzskönyvi részbe történő bejegyzés követelményei

- a) az egyed származását a 5.2. fejezet szerint kell megállapítani,
- b) az egyed legalább $87,5\%$ vérhányadú (R2 keresztezettségi fok),
- c) az egyedet azonosítani kell a 5.1. fejezet szerint,
- d) az egyed főtörzskönyves apától és legalább „C” nyilvántartási kategóriájú anyától származik, mely legalább R1 keresztezettségi fokú,
- e) az Egyesület által végzett fajtaazonossági-bírálat alapján (ld. 7.3.) az egyednek „Megfelelt” eredménnyel kell rendelkeznie,
- f) az egyednek meg kell felelnie az alább meghatározott minimális teljesítőképességi követelményeknek:
 - i. minimum 70% 205 napos index
 - ii. minimum 205 kg 205 napos súly

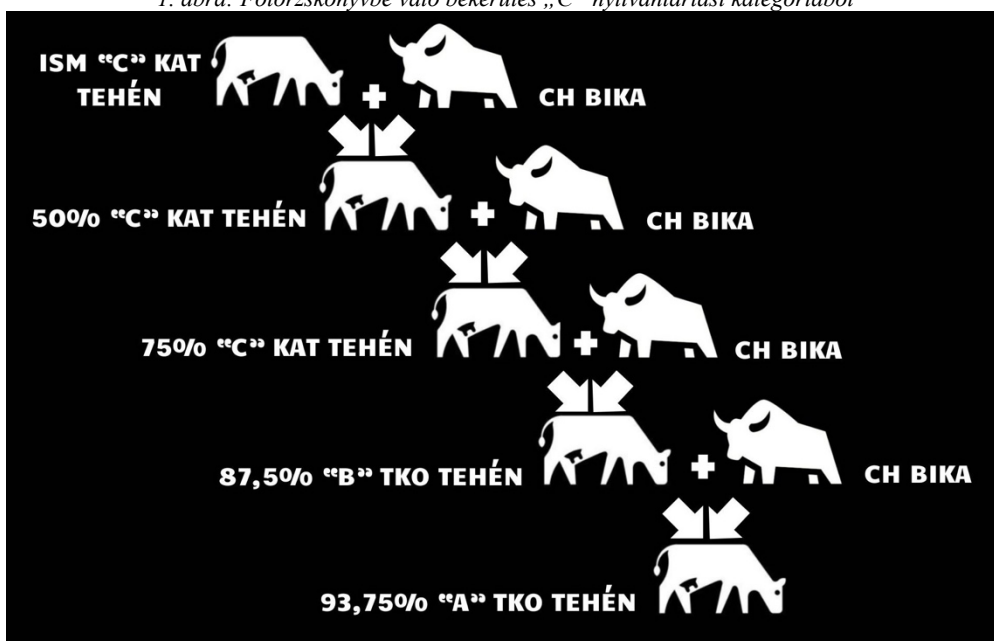
8.4. A melléktörzskönyvi részben nyilvántartott nőivarú egyedek utódainak felvétele a főtörzskönyvi részbe

Az adott nőivarú egyednek:

- olyan anyától és anyai nagyanyától kell származnia, amelyet bejegyeztek a fajta törzskönyvének melléktörzskönyvi részébe és
- olyan apától és anyai és apai nagyapától kell származnia, amelyet bejegyeztek a fajta törzskönyvének főtörzskönyvi részébe.

Az a) és b) albekezdésnek megfelelő nőivarú állattól és elismert charolais bikától származó nőivarú utódok első generációja és a fajta törzskönyvének főtörzskönyvi részébe bejegyzett fajtatiszta nőivarú tenyészállat hasonlóképpen fajtatiszta tenyészállatnak minősül és jogosult a nyilvántartásba vételre, továbbá a törzskönyv főtörzskönyvi részébe történő bejegyzésre (ld: 1. ábra).

1. ábra: Főtörzskönyvbe való bekerülés „C” nyilvántartási kategóriából

8.5. A törzskönyvből való törlés előírásai

Az Egyesület által vezetett charolais törzskönyvbe besorolt egyed a törzskönyvből nem zárható ki. Kivétel a minden kétséget kizáró szándékos, valótlan adatközlés. Ez esetben az állatot a törzskönyvből törölni, a tartót pedig figyelmeztetni kell.

9. Fajtatiszta tenyészállatok és szaporítóanyagaik tenyésztés céljából történő engedélyezése

A charolais fajtára vonatkozó, jóváhagyott tenyésztési programot végrehajtó Egyesület engedélyezi:

- a) természetes fedeztetés céljára a fajta bármely teljesítményvizsgálattal rendelkező, apaállattá minősített fajtatiszta tenyészállatot;
- b) az a) ponton felül mesterséges termékenyítés céljából - amennyiben a hímváru tenyészállatot köztenyésztésbe kívánják vonni - a fajta bármely, genomvizsgálat alapján genetikailag öröklődő betegségtől mentes, fajtatiszta tenyészállatából gyűjtött spermáját, amelyeknek elvégezték tenyészértékbecslését, az alábbiak szerint:
 - i. az EU rendelet III. melléklet 3. rész 7. pontja értelmében a tenyészértékek minimális megbízhatósága **0,3**
 - ii. az i. pontban említett, minimális megbízhatósági értékre vonatkozó előírás nem alkalmazandó azokra a tenyészbika jelöltekre, amelyeket ivadékteljesítmény-vizsgálat céljából használnak fel az ITV vizsgálatok elvégzéséhez szükséges mennyiségek keretein belül (ld. V. melléklet);
- c) embrióátültetés céljából az ezen fejezet b) pontja szerinti spermafelhasználás révén megfogant embriók in vitro előállításához és ugyanígy fogant, in vivo nyert embriókhoz gyűjtött és használt petesejteket, amennyiben a petesejteket és az embriókat a fajta olyan fajtatiszta tenyészállataiból nyerik, amelyeket teljesítményvizsgálatnak vagy tenyészértékbecslésnek vetettek alá.

Azon külföldi charolais fajtatiszta hímváru tenyészállatokból nyert spermát, amelyek nem rendelkeznek teljesítményvizsgálattal vagy tenyészértékbecsléssel, csak ivadékteljesítmény vizsgálat céljából használhatóak fel az Egyesület számára, az ilyen vizsgálatok elvégzése céljából szükséges mennyiségek keretein belül (ld. V. melléklet).

10. Hazai születésű tenyészbikák tenyésztés céljából történő regisztrációja

Az egyesület által apaállattá minősített bikák származási igazolását, növendékbika minősítő lapját és külföldi származásvizsgálati eredmény esetén a bika DNS kártyáját, továbbá orvosi alkalmassági igazolását a tenyésztő kérése alapján az egyesület a tenyésztési hatóság részére átadja. A tenyésztési hatóság a nyilvántartásában szereplő adatok és a mellékelt dokumentumok alapján a bikákat központi lajstromszámmal (KLSZ) látja el, amennyiben a KLSZ kiadásának szakmai akadálya nem áll fenn.

11. Import tenyészállatok és szaporítóanyagaik tenyésztés céljából történő honosítása

A 188/2019. (VII. 30.) Korm. rendelet 44. § értelmében a behozott tenyészállatot és szaporítóanyagot a hasznosítását megelőzően tenyésztési szempontból honosítani kell. Honosítani kell továbbá azt a nőivarú donoregyedet, amelynek embriója behozatalra kerül.

A behozatalt követő törzskönyvi nyilvántartásba vétel nem tagadható meg, ha a tenyészállat, illetve a donoregyed adatai megfelelnek a tenyésztőszervezet törzskönyvi szabályzatában foglaltaknak, amennyiben a behozott tenyészállat, illetve sperma, petesejt és embrió esetén a donoregyed megfelel a törzskönyvi nyilvántartásba vétel feltételeinek.

Hímivarú tenyészállat (tenyészbika) és -sperma honosítása a központi lajstromszám NÉBIH általi egyidejű kiadásával történik. A honosított tenyész bikát és spermát az Egyesület apaállatnak tekinti, amennyiben az Egyesület törzskönyvi nyilvántartásába besorolható.

Az e fejezetben tárgyalt tenyészállatok és szaporítóanyagok honosítására vonatkozó szabályokat akkor kell alkalmazni, ha az említett állatokat, az említett állatoktól származó utódokat, valamint az említett szaporítóanyagokból származó utódokat fajtatiszta tenyészállatként kívánják törzskönyvbe bejegyezni.

12. A származási igazolás

12.1. A származási igazolás kibocsátása

Amennyiben a jóváhagyott tenyésztési programban részt vevő tenyésztők tenyészállataik vagy szaporítóanyagaik esetében származási igazolásokat kérnek, az e tenyésztési programot végrehajtó Egyesület kibocsátja ezen igazolásokat. Az Egyesület származási igazolással látja el mindazon tenyésztők állatait, akik azt kérik; amennyiben az adott egyedek törzskönyvezésének egyéb szakmai akadálya nincs.

Az Egyesület biztosítja a származási igazolások időben történő továbbítását.

Az Egyesület által vezetett charolais törzskönyvbe felvett tenyészállatok és szaporítóanyagaik kereskedelmi forgalmazása esetén, és amennyiben e tenyészállatokat vagy e szaporítóanyagokból származó utódokat be kívánják jegyezni vagy nyilvántartásba kívánják venni egy másik törzskönyvben, illetve tenyésztési nyilvántartásban, úgy e tenyészállatokat vagy szaporítóanyagokat származási igazolással látja el.

A származási igazolást az a tenyészállatokat vagy azok szaporítóanyagait küldő tenyésztőszervezet bocsátja ki, amely azt a törzskönyvet vagy a tenyésztési nyilvántartást vezeti, ahol e tenyészállatok be vannak jegyezve vagy nyilván vannak tartva.

Származási igazolást az egyesület kizárólag annak adhat ki, akinek az adott egyed anyja – vagy az embrió – a borjú születésekor a tulajdonában volt (a továbbiakban tenyésztője részére). Származási igazolás utólagos kiadásához tulajdonosváltást követően – függetlenül a vásárlástól eltelt időtől – az eredeti tulajdonos (tenyésztő) írásos igénylése, hozzájárulása szükséges, mely hozzájárulás tartalmazza a származási igazolás kiadásának költségeit viselő személy nevét. A kiadott származási igazolás közvetlenül az új tulajdonos részére kerül átadásra.

A származási igazolás kiadásának előfeltétele, hogy azt az illetékes tenyésztő írásban igényelje.

A származási igazolás elkészítési határideje az igényléstől, illetve az adatpótlások beérkezésétől számított 10 munkanap.

A származási igazolások kiadásához szükséges, elmúlt időszakra vonatkozó adatállomány alapját az Egyesület tagjainak birtokában levő adatok adják. A származási igazolásokat az Egyesület számítógéppel készíti el.

A származási igazolás az állat tenyésztőjének kerül átadásra még abban az esetben is, ha az igazolás kiadásáig tulajdonosváltás történt és a tulajdonosváltás ténye be lett jelentve az Egyesület irányába. Tulajdonosváltás esetén a tenyésztő köteles a származási igazolást az új tulajdonos részére átadni vagy továbbítani.

12.2. A származási igazolások formátuma, tartalma

Az Egyesület által kiadott származási igazolás tartalmi és formai elemeit tekintve megfelel az EU Állattenyésztési rendelet 2017/717/EU végrehajtási rendeletében meghatározott származási igazolás-mintáknak.

Tartalmazzák a tenyésztési program teljesítményvizsgálat és tenyészértékbecslés c. fejezeteiben meghatározott információkat, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

A fentebb meghatározottakon túlmenően az Egyesület feltünteti a logóját (a jobb felső sarokban, az erre fenntartott mezőben) és az „igazolás száma” mezőben biztonsági hologram matricát is elhelyez. A hologram matrica sorszáma megegyezik az igazolás sorszámaival. A származási igazolás a tenyésztésvezető vagy az egyesület alkalmazásában álló szakirányú végzettséggel rendelkező munkavállaló aláírása, és az egyesület hivatalos pecsétje nélkül érvénytelennek tekintendő. A származási igazolás laminálva kerül átadásra a tenyésztő részére. Az átadás történhet személyesen vagy postai úton.

A hazai születésű tenyész bikák származási igazolását a tenyésztési hatóság záradékkal látja el. A megsemmisült, megrongálódott vagy elveszett származási igazolást az egyesület az állat tulajdonosának kérésére pótolja, mely másolat a tenyésztési hatóság záradéka nélkül is érvényesnek tekintendő.

13. A tehenek és tenyészetek minősítése

13.1. A tehenek életteljesítményének értékelése

A nőivarú egyedek életteljesítményének vizsgálata kiemelkedő jelentőséggel bír a fajta minőségi, genetikai előrehaladása szempontjából. A kiválóan termelni tudó tehenek a gazdaságos húrmarhatartás és tenyésztés alappillérei, ezért az Egyesület főtörzskönyves, küllembírálattal rendelkező tehenei – azok 1-5. ellésig nyújtott teljesítménye és külleme alapján, – a 13.1.1. fejezetben részletezett kritériumok szerint minősítésre kerülnek. Minden kétszer ellett tehén minősítése kötelező a második borjú választását követően. A szemlést és a minősítés megítélését az Egyesület tenyésztésvezetője és legalább egy, minősített tehénnel rendelkező, küllemi bírálati tanfolyamot végzett tenyésztő végzi lehetőség szerint kétfévente, indokolt esetben évente.

Első alkalommal a szemle és minősítés kiterjed a tenyészet minden főtörzskönyves, küllembírált tehenére. A következő évtől csak a nem több, mint ötször ellett tehenek kaphatnak új minősítést és csak az előző szemle során még nem bírálható újonnan beálló első, második, harmadik ellésű tehenek kerülnek megtekintésre (kétfévenkénti bírálatot feltételezve). Az elnyert minősítés nem visszavonható, ugyanakkor az állat magasabb minősítési kategóriába átsorolható.

Az aranytörzskönyvessé minősítés szemléhez nem kötött, a feltételek ellenőrzése évente egy alkalommal történik. Aranytörzskönyvet csak a kiadás pillanatában még élő tehén kaphat.

13.1.1. A tehenek életteljesítmény szerinti kategóriái

Az a főtörzskönyvben nyilvántartott („A” vagy „A+”) tehén kerül megtekintésre, amely rendelkezik küllembírálati eredménnyel, 40 hónapos koráig legalább egyszer ellett és amelynek van már legalább egy választott borja. A kiemelkedő képességű tehenek négy minőségi osztályba sorolhatók választott borjaik számától függően az alábbiak szerint (mely információk a származási igazolásokon is közölhetők):

13.1.1.1. „Bikanevelő tehén” (Jelölése: RR2)

Ebbe a csoportba az a főtörzskönyvbe sorolt tehén kerülhet be, amely teljesítménye alapján eléri vagy meghaladja az alábbi kritériumokat:

- a) egy ellése volt és a borja 205 napos választási indexe 108% vagy a feletti, vagy két ellésből rendelkezik legalább egy választott borjúval, melynek indexe 108 % vagy a feletti, vagy két ellésből két választott borjúval rendelkezik, melynek átlagos 205 napos választási indexe legalább 105 %,
- b) rámája és izmoltsága külön-külön legalább átlagos,
- c) nincs feltűnő küllemi hibája (láb, tőgy, hát stb.),
- d) az átlagos két ellés közötti idő nem lépte túl a 450 napot,
- e) nehézellése nem volt.

13.1.1.2. „Elit bikanevelő tehén” (Jelölése: RR3)

Ebbe a csoportba az a főtörzskönyvbe sorolt tehén kerülhet

- a) amelynek legalább három ellése volt és ezen belül kettő borjazásából van választási eredménye, mely minimum 108 %,
- b) nehézellése nem volt,
- c) feltűnő küllemi hibája (láb, tőgy, hát stb.) nincs,
- d) az átlagos két ellés közötti idő nem lépte túl a 420 napot,

13.1.1.3. „Embrió donor tehén” (Jelölése: RR4)

Ezt a minősítést a főtörzskönyves tehenek legjobbjai érdemelhetik ki. Az a tehén

- a) amelynek legalább négy ellése volt és ezen belül három borjazásából van választási eredménye, mely minimum 110 %,
- b) kiemelkedő küllemű (rámában, vagy izmoltságban a fajta átlagát felülmúlja, miközben a másik tulajdonság is legalább átlagos),
- c) nincs feltűnő küllemi hibája (láb, tőgy, hát stb.),
- d) nem volt nehézellése.

13.1.1.4. Aranytörzskönyves tehén (Jelölése: AT)

Az RR2, RR3, vagy RR4 minősítéssel már rendelkező tehenek legjobbjai, kiemelkedő életteljesítményük alapján érdemlik ki a következő feltételek teljesülése esetén:

- a) minimálisan 8 borja indexelt választási eredménye alapján, az átlagos választási index a 110 %-ot elérte, vagy meghaladta
- b) két ellés közti ideje nem több, mint 450 nap.

13.2. A tenyészetek minősítése

A tenyészet minősítése önkéntes, a tenyészet képviselőjének írásos kérelme alapján az Egyesület a minősítést elvégzi. Feltételeit és folyamatát a Tenyésztési Szakbizottság határozza meg külön szabályzatban.

14. Tenyésztértékbecslés

Egyesületünk a BREEDPLAN tenyésztértékbecslő modell alkalmazásával végzi a tenyésztértékek számítását. A Breedplan rendszer leírását a VII. melléklet tartalmazza.

A tenyésztértékbecslést az ausztráliai Agricultural Business Research Institute (ABRI, University of New England, Armidale NSW, 2351) végzi az egyesület által leválogatott hivatalos teljesítményvizsgálati, származási, telepi/tenyészeti és minden egyéb, a becslés elvégzéséhez szükséges releváns adat alapján.

A futtatásra alkalmas formába hozott, hiteles adatállományt lehetőség szerint évente több alkalommal, elektronikus úton juttatjuk el az ABRI-ba, a BREEDPLAN központba, ahol mindig a legújabb fejlesztésű programváltozaton történik meg a futtatás.

15. Tenyészbikák szelekciója

A nemzeti és az EU közösségi jog adott szabályozási területre vonatkozó előírásainak megfelelően, az Egyesület semmilyen akadályt nem gördít a mesterséges termékenyítésre engedélyezett tenyészbikák szaporítóanyagának, és a természetes fedeztetésre szánt tenyészbikák kereskedelmének szabadsága útjába.

16. Egyéb rendelkezések

Az EU Állattenyésztési rendelet I. melléklet 1. rész B. pont 1.b) alpontjában foglaltakról az Egyesület *Eljárási szabályzata* rendelkezik.

Jelen szabályzatot az Egyesület közgyűlése 2025. január 30-án tartott ülésén az **I-4/2025. (I.30.) számú közgyűlési határozatával** fogadta el. A szabályzat az Agrárminisztérium általi jóváhagyás napján lép hatályba.

Taskó József sk.
elnök

17. Mellékletek

I. melléklet

Támogatott Uniós elvek

A tenyészállatok és szaporítóanyagaik Unión belüli kereskedelmének általános tenyésztéstechnikai és származástani szabályai és azok Unióra történő beléptetésével kapcsolatban a Charolais és Aubrac Tenyésztők Egyesülete elfogadja és elősegíti az alábbi elvek érvényesülését:

- a) Tenyészállatok és szaporítóanyagaik Unión belüli kereskedelme és az Unióra történő beléptetése nem tiltható meg, nem korlátozható vagy nem akadályozható meg tenyésztéstechnikai és származástani okokból, kivéve az **EU Állattenyésztési rendeletében** meghatározott szabályokból eredő okokat.
- b) A tenyészállatok tenyésztői, a tenyésztőszervezetek vagy harmadik országbeli tenyésztőszervezetek származási ország szerinti, valamint a tenyészállataik vagy azok szaporítóanyagai származási ország szerinti megkülönböztetése tilos.

II. melléklet

Fogalommeghatározások

apaállat: az a hímivarú tenyészállat, amelyet elismert tenyésztőszervezet (a továbbiakban: tenyésztőszervezet) a tenyésztési programjában előírtak szerint annak minősít;

állat: a szarvasmarhafélék (*Bos taurus*) fajához tartozó háziállatok;

bikanevelő tenyészet: az a tenyészet, amelyet a TSZB sajátjeljesítmény-vizsgálat végzése céljából annak minősít a tenyésztő kérése alapján. Az a tenyészet minősíthető bikanevelő tenyészetté, mely teljesíti az alábbi minimális feltételeket: rendelkezik egyedi mérlegelésre alkalmas kalibrált mérleggel, kalodával és nyakfogóval, rendelkezik olyan különálló karámmal, ahol az STV csoport azonos tartási körülményei biztosíthatóak, továbbá rendelkezik olyan szilárd padozatos karámmal, ahol a növendékbikák egyedi küllembírálata elvégezhető.

egyes azonosító: a mezőgazdasági haszonállatok egyes egyedeinek jelöléséről szóló jogszabályokban, illetve az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusaiban meghatározott követelményeknek megfelelő, vagy – jogszabályi rendelkezés hiányában – a tenyésztési programban előírt azonosításra szolgáló jelölés, amely alapján az állatok egyedei vagy csoportjai a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalnál (a továbbiakban: NÉBIH) vagy a tenyésztőszervezetnél vezetett adatbázisokból visszakereshetőek, azonosíthatóak;

egyéb hatósági tevékenységek: a hatósági ellenőrzésen kívüli olyan tevékenység, amelyet az illetékes hatóságok hajtanak végre a rendeletnek megfelelően az **EU Állattenyésztési rendeletében** meghatározott szabályok alkalmazásának biztosítása érdekében;

értékmérő: egy tenyészállat számszerűsíthető örökölhető jellemzője vagy valamely genetikai sajátossága;

fajta: olyan kellően egységes állatpopuláció, amelyet az azonos fajba tartozó állatoktól különállónak ítélt meg tenyésztők egy vagy több olyan csoportja, amely megállapodott abban, hogy ezeket az állatokat az ismert őseikre vonatkozó adatok feltüntetésével törzskönyvekbe bejegyzik, örökölt jellemzőik tenyésztési program keretében végrehajtott, szaporítás, csere és szelekció révén történő reprodukálása céljából;

fajtatiszta tenyészállat: olyan állat, amelyet a törzskönyv főtenzskönyvi részébe bejegyeztek, vagy nyilvántartásba vették és jogosult a bejegyzésre;

főtenzskönyvi rész: egy törzskönyv része, amelybe a fajtatiszta tenyészállatokat bejegyzik, vagy bejegyzés céljából nyilvántartásba veszik és amelybe ezek bejegyzésre jogosultak az őseik adatai és adott esetben értékmérők feltüntetésével;

hatósági ellenőrzés: az illetékes hatóságok által az *EU Állattenyésztési rendeletében* meghatározott szabályok betartásának igazolása érdekében elvégzett bármilyen ellenőrzés;

harmadik országbeli tenyésztőszervezet: egy harmadik országban levő tenyésztő szövetség, tenyésztő egyesület, magánvállalkozás, tenyészállat-előállító szervezet vagy hivatalos szerv, amelyet a harmadik ország engedélyezett tenyészállatoknak tenyésztés érdekében az Unióba történő beléptetésével összefüggésben a fajtatiszta szarvasmarhafélék tekintetében; *honosítás*: az adott fajta elismert tenyésztőszervezete által vezetett törzskönyvbe történő felvétel, valamint a tenyésztési adatnak az országos állattenyésztési adatbázisba történő bejegyzése;

illetékes hatóságok: egy tagállam azon hatóságai, amelyek az *EU Állattenyésztési rendelete* szerint az alábbiakért felelősek:

- a) tenyésztőszervezetek elismerése és az általuk tenyészállatokkal végrehajtott tenyésztési program engedélyezése;
- b) a tenyésztésben résztvevők hatósági ellenőrzése;
- c) segítségnyújtás más tagállamok és harmadik országok számára a követelmények be nem tartásának feltárása esetén;
- d) az a) és c) pontban említetteken kívüli hatósági tevékenységek;

kereskedelem: állatok vagy szaporítóanyagok vásárlása, értékesítése, cseréje, vagy más módon történő beszerzése vagy forgalomba hozatala az Unión – beleértve a tagállamon – belül;

osztály: a főtenzskönyvi rész horizontális bontása, amelybe a fajtatiszta tenyészállatokat értékmérők alapján bejegyzik;

származási igazolás: tenyésztési tanúsítványok, igazolások vagy kereskedelmi dokumentumok, amelyeket papíralapú vagy elektronikus formában bocsátanak ki a tenyészállatokra és azok szaporítóanyagaira vonatkozóan, és amelyek tájékoztatást nyújtanak a származásról és az azonosításról, és amennyiben rendelkezésre áll a teljesítményértékelés vagy a tenyészértékbecslés eredményéről; a tenyésztőszervezet által a tenyészállat, valamint a szaporítóanyag tenyésztési adatairól a törzskönyv vagy a tenyésztési főkönyv alapján kiállított közokirat;

tenyészállat: fajtatiszta tenyészállat;

olyan, azonosító számmal vagy jellel ellátott és nyilvántartott állat, amely egyedileg vagy az állatcsoport részeként azonosítható, és

- a) amelynek szüleit és nagyszüleit törzskönyvbe vették, és maga a tenyészállat törzskönyvezett,
- b) amelyet tenyésztőszervezet tenyésztési főkönyvében nyilvántartanak

szaporítóanyag: a művi szaporítás céljából tenyészállatokból kinyert vagy előállított sperma, petesejt vagy embrió,

tenyésztőszervezet: tenyésztő szövetség, tenyésztő egyesület vagy az illetékes hatóságok kivételével olyan közjogi szerv, amelyet egy tagállam elismert abból a célból, hogy az általa vezetett vagy létrehozott törzskönyv(ek)be bejegyzett fajtatiszta tenyészállatokkal tenyésztési programot hajtson végre;

törzskönyv: egy tenyésztőszervezet által vezetett fájl vagy adathordozó, amely főtörzskönyvi részből és – ha a tenyésztőszervezet így határoz – egy vagy több melléktörzskönyvi részből áll a főtörzskönyvi részbe bejegyzésre nem jogosult, azonos fajhoz tartozó állatok számára. Tenyésztőszervezet által vezetett közokirat, amely a tenyésztőszervezet tenyésztési programjába befogadott fajtatiszta tenyészállatok tenyésztési adatainak nyilvántartására és igazolására szolgál; adott esetben a valamely harmadik országbeli tenyésztőszervezet által vezetett megfelelő könyv;

törzskönyvezés: a tenyésztési és a teljesítményvizsgálati adatok hiteles gyűjtése törzskönyvben vagy nyilvántartása tenyésztési főkönyvben, valamint ezen adatok feldolgozása, rendszerezése, igazolása és közzététele;

tenyészérték: egy tenyészállat genotípusának az ivadékaiban megjelenő adott jellemzőre gyakorolt becsült várható hatása;

tenyészértékebecslés: egy adott tenyészállat genotípusának a fajra és fajtára jellemző teljesítményének a saját, valamint az ivadékaiban megjelenő, adott teljesítményre és tulajdonságra gyakorolt becsült várható hatásának megállapítására szolgáló eljárás

tenyésztésben résztvevő: az EU Állattenyésztési rendeletében meghatározott szabályok hatálya alá tartozó bármely természetes vagy jogi személy, mint például a tenyésztőszervezet, a tenyésztőszervezet által kijelölt harmadik felek, a spermagyűjtő és -tároló központok, az embriótároló központok, az embriógyűjtő és -előállító munkacsoportok és a tenyésztők;

tenyésztési program: többek között tenyészállatok és szaporítóanyagaik nyilvántartását, szelekcióját, tenyésztését és cseréjét magában foglaló szisztematikus tevékenységek összessége, amelyet a tenyésztési célállomány kívánt fenotípusos és genotípusos tulajdonságainak megőrzése vagy javítása érdekében alakítottak ki és hajtanak végre.

tenyésztésvezető: a tenyésztőszervezet miniszter által jóváhagyott tenyésztési programjában kijelölt, a tenyésztési célok és a tenyésztésszervezési feladatok ellátásáért felelős természetes személy;

Unióba történő belépés vagy Unióba történő beléptetés: tenyészállatok és szaporítóanyagaik behozatala az EU Állattenyésztési rendelet.VI. mellékletben felsorolt területek egyikére a felsorolt területeken kívülről, a tranzit kivételével;

III. melléklet

A charolais szerepe, jelentősége

Mintegy 1,6 millió tehenet tartanak nyilván az 1864 óta létező és 1920 óta egységes és kiválóan működő tenyésztő szövetségben (HBC). A világon mintegy 5 millió charolais anyatehen található. A végtermék előállítására is alkalmas fajták közül a világon a legelterjedtebb. Nagy létszámban megtalálható még Észak- és Dél-Amerikában, Dél-Afrikában, Ausztráliában és Európa minden országában. Az eltérő gazdasági -, klimatikus -, domborzati -, csapadék viszonyok között különböző típusai alakultak ki (tenyésztői, köztes, hentes, ranch). E nagy testű, későn érő fajtának legnagyobb értéke a nagy fejlődési erély és a nagy tömegű izomzat. A hízóbikák gyarapodása könnyen elérheti a napi 2000 g-ot is. A charolais tehenek a többi húsfajtával összehasonlítva jó borjúnevelők. Jó legelőn a választott bikaborjak 7 hónapos körüli korukra gyakran elérik a 300 kg-ot, sőt a világhírű őszi Magny-Coursi árverésen a korai bikaborjak közt nem ritka az 500 kg körüli borjú.

Az élesedő piaci versenyben a charolais fajta jelentőségét különleges terméke, a nehéz (650 - 750 kg) végtermék adja. A nagy hizlalási végsúly előnyös, mert egységnyi élősúlyt kevesebb borjú előállítási költség terhel. A hizlalás alatti nagyobb súlygyarapodás pedig a kisebb testű fajtákhoz képest kedvezőbb takarmányértékesítést eredményez. Részben ez az alapja annak is, hogy választott korban viszonylag magas áron exportálható. Kiváló minőségű húsát a legjobb éttermek szakácsai szerte a világban nagyra értékelik.

IV. melléklet

A gyűjtött adatok köre, az adatgyűjtés részletes szabályai

A gyűjtött adatok köre:

- a) származási adatok
- b) fajtajelleg adatok (szőrszín stb.)
- c) szarvaltsági státusz
- d) ellés/születés
- e) születési súly,
- f) elléslefolyás;
- g) 120 napos kori súlymérés (mérés dátuma, súly)
- h) választás (mérés dátuma, súly)
- i) egyéb súlymérés
- j) természetes fedeztetés, mesterséges termékenyítés, embriótranszfer
- k) kikerülés, kiesés
- l) küllembírálati adatok
- m) testméret adatok (herekörméret stb.)
- n) genetikai adatok (terheltségek stb.)
- o) típus

A születési súly mérése minden tenyészetben kötelező. A Charolais és Aubrac Tenyésztők Egyesületének tagjai önállóan végzik az elsődleges tenyésztési és termelési adatok gyűjtését.

Az egyesületi tagok a mellékletben meghatározott, s az Egyesület által biztosított nyomtatványokon (papíron vagy elektronikus formában), ill. az Egyesület Törzskönyvezési és Telepírányítási Programjának használatával, elektronikus úton legalább negyedévenként átadják a tenyésztési és termelési adatokat az Egyesület számára, amelyeket az feldolgoz.

Az adatszolgáltatás bizalmi elven alapul. Amennyiben az adatok szándékos hamisítása történne, úgy a tenyésztési szakbizottság javasolhatja a közgyűlés számára a tag egyesületből való kizárását.

„A” – Az Egyesület hivatalos megbízottja (munkatársa) végzi az adatfelvételt (STV nyitó- és záró súlymérés, küllemi bírálat stb.)

„B” – A tenyésztő veszi fel az adatokat (születési adatok, választás, súlymérés, STV köztes súlymérések stb.)

„C” - Vegyes felelősség. Az Egyesület és a tenyésztő, vagy megbízottja váltakozva v. együtt végzi az adatfelvételt, pl. méri a súlyt (ellenőrzés).

„D” - A tenyésztési hatóság hivatalos megbízottja végzi az adatfelvételezést (STV nyitó- és záró súlymérés)

Az „A” módszer szerinti adatgyűjtés részletes leírása

Az Egyesület hivatalos megbízottja (munkatársa) által végzendő adatgyűjtés:

- a) STV nyitó- és záró súlymérés
- b) küllemi bírálat: küllemi bírálati adatként csak az Egyesület alkalmazásában álló, vagy Egyesület által megbízott, szakirányú végzettséggel rendelkező bíráló által gyűjtött adat vehető figyelembe;
- c) fajtaazonossági-bírálat
- d) típus

A „B” módszer szerinti adatgyűjtés részletes leírása

A tenyésztő, vagy megbízottja (munkatársa, inszeminátor, embrióátültető, genetikai laboratórium) által végzendő adatgyűjtés:

- a) származási adatok
- b) szarvaltsági státusz
- c) ellés/születés
- d) születési súly,
- e) elléslefolyás;
- f) választás
- g) súlymérés (kivéve STV nyitó- és záró súlymérés)
- h) STV köztes súlymérések
- i) természetes fedeztetés, mesterséges termékenyítés, embriótranszfer

- j) kikerülés, kiesés
- k) testméret adatok (herekörméret stb.)
- l) genetikai adatok (terheltségek stb.)
- m) a hosszú hasznos élettartamra vonatkozó információk
- n) a tenyészbikák, illetve nőivarú utódaik termékenyítőképességére, termékenységre, vemhesülésére vonatkozó, ún. fertilitási mutatók, szaporodásbiológiai teljesítmények.

V. melléklet

Az ITV szabályai

Ivadékteljesítmény-vizsgálat

A tenyésztési program az ivadékteljesítmény-vizsgálatot a tenyészbika előállítási program meghatározó jelentőségű tényezőjének, a szelekció egyik legfontosabb szakaszának tekinti. Ez az alapja annak az igénynek, hogy az ivadékvizsgálat gyakorlati megvalósításához figyelembe kell venni az alapvető szakmai követelményeken túl azt a körülményt, hogy a szelekciónak ezt a fázisát is csak jól működő integráció keretében lehet megvalósítani. Törekednie kell továbbá arra, hogy a hazai ivadékvizsgálat összhangban legyen a folyamatosan korszerűsödő nemzetközi gyakorlattal, ezért az Egyesületnek ebben az esetben is fel kell vállalnia az irányító és koordináló feladatokat. Az operatív végrehajtás a charolais fajta tenyésztésében érdekelt mesterséges termékenyítő vállalkozások feladata, amelyet racionális munkamegosztással, kétoldalú szerződések alapján látnak el.

Célja és feladata

- a) Az ivadékteljesítmény-vizsgálat (ITV) a tenyészállatok átörökítő képességének előrejelzése ivadékaik teljesítménye alapján.
- b) Az egyes ITV-ben tesztelt bikák, mint referenciabikák széleskörű használatával a tenyészetek közötti genetikai kapcsolatok szélesítése, a tenyészértékek pontosságának erősítése.

Az ivadékteljesítmény-vizsgálat szabályozása

Az ivadékteljesítmény-vizsgálat a tenyészállatok átörökítő képességének előrejelzése ivadékaik teljesítménye alapján. Általános elvei az alábbiak:

- az Egyesületnek a fajta tenyész- és haszonértékének minél eredményesebb javítása érdekében évente annyi fiatal bikát kell ivadékvizsgálatba állítani, amely még biztosítja a korrekt összehasonlítást az ivadékok teljesítménye alapján és a megfelelő tenyészbikák kínálata összhangban áll a kereslettel;
- az ivadékvizsgálati programban csak az a célpárosításból született bika vehet részt, amely származási igazolással rendelkezik, származását vércsoportvizsgálattal, vagy ennél pontosabb módszerrel (DNS vizsgálat) igazolták, az előírásoknak megfelelő állategészségügyi igazolásokkal rendelkezik. Törekedni kell a Charolais Világszövetség kódtárában szereplő azon kedvezőtlen örökletes genetikai terheltségekre történő szűrésre (mely esetben mentes). A TSZB jóváhagyta és spermája megfelel a vonatkozó szabvány, vagy szabályzat előírásainak;
- az ivadékvizsgálat csak olyan charolais fajtát tartó gazdaságban folytatható, amelynek állománya az ENAR-ban regisztrált, Egyesületi tagsággal rendelkezik, termelési

teljesítményvizsgálata a vonatkozó szabályzat szerint történik és a gazdaság vezetője (tulajdonosa, vagy állattartó) kétoldalú szerződést köt a programban való részvételre;

- a tenyésztértékbecslés eredményessége és megbízhatósága érdekében az Egyesület szükségesnek tartja, hogy a vizsgálatba vont bikák spermájával bikánként legalább 150, de nem több mint 500 inszeminálást végezzenek;
- az ITV programban résztvevő gazdaságokban az ivarzó egyedek inszeminálását a fiatal bikák spermájával lehetőleg véletlenszerűen kell végezni úgy, hogy a beosztott bikák mindegyikétől minél több gazdaságban elegendő leányivadék születhessen;
- a vizsgálat hitelességét a termelés környezeti adottságait jól reprezentáló tenyészetkörben végzett tervszerű párosítások adta lehetőség biztosítja;
- az Egyesület tagjai közreműködésével mindent megtesz azért, hogy a bikák a lehető legnagyobb utódszámmal értékelődjenek, tehát az ITV utódok tenyészetben tartását, azok teljes körű küllemi bírálatát elsődleges szempontként kezeli.

Általános elvek

- a) ITV-be csak az Egyesület által javasolt tenyészállat állítható;
- b) Az ITV tenyészetek termelési színvonala reprezentálja a tenyészetek azon körét, ahol a hazai tenyésztértékek – a tenyészbikák értékelését követően – realizálódnak;
- c) Tenyésztérték megállapítását célzó ITV csak az Egyesület tenyésztési programját deklaráltan végrehajtó tenyészetekben folyhat;
- d) Az ITV-ben induló bikák spermájának felhasználása során a feltételeknek megfelelő termelésellenőrzött állományokban lehetőség szerint törekedni kell a nőivarú egyedek véletlenszerű termékenyítésére, illetve a sperma folyamatos felhasználására, de ezek nem kizáró körülmények;
- e) Az ivadékvizsgálat statisztikai értékelése a tenyésztértékbecslés részeként a mindenkor rendelkezésre álló legmodernebb módszerrel (pl. BLUP) kell végezni.

Munkafolyamatai

Az ITV bikák kijelölése

- a) ITV bika csak az Egyesület tenyésztési programja alapján kijelölt apaállat lehet.
- b) A bika és spermája feleljen meg a mindenkori jogszabályi előírásoknak.
- c) A bikának az ITV terv benyújtásakor Magyarországon életben kell lennie, vagy az ITV spermaadag felett az Egyesület által meghatározott mennyiségű, Magyarországon tárolt, mélyhűtött, előírással minősített szaporítóanyaggal kell rendelkeznie.
- d) Kétoldalú ivadékvizsgálat keretei között történő spermacsere esetén az ITV terv benyújtásakor a csere-bikának az ITV spermaadag felett az Egyesület által meghatározott mennyiségű, Magyarországon tárolt, mélyhűtött, előírással minősített spermával kell rendelkeznie. Ha ez nem biztosítható akkor a csereindító felek törekedjenek megfelelő garanciát nyújtó szerződés megkötésére.

Az ITV tenyészetek kijelölése

Ivadékvizsgálatba vonható a tenyészet, ha:

- a) Hivatalos teljesítményvizsgálatot folytat, tenyésztési és termelési adatokat legalább háromhavi gyakorisággal közöl;

- b) Állományát hivatalos küllemi bírálóknak veti alá;
- c) Állategészségügyi státusza nem veszélyezteti a bikák korrekt kiértékelését;
- d) A mesterséges termékenyítés eredményes alkalmazásának személyi és tárgyi feltételei adottak.
- e) Lehetőség szerint több, de minimum egy indított bika szaporítóanyagát fogadja.

Az ITV terv elkészítése, regisztrálása

- a) Az ITV tervet az Egyesület készíti el, a tenyésztési hatóság felé a mindenkori jogszabályokban előírtak szerint jár el;
- b) Az ITV tervet és annak indítását az Egyesület bejelenti az illetékes hatóság felé. Az egyesület kéri a szakmai felügyeletet az illetékes tenyésztési hatóságtól, ezért részére az ITV tervet véleményezésre benyújtja.

Az ITV terv elkészítésének szabályai

- a) A tervben megadott tenyészet a központi adatbázis nyilvántartása szerint működő állapotú legyen, tartója pedig rendelkezzen tagsági viszonyal;
- b) A tervben egy tenyészet csak egyszer szerepelhet;
- c) A tervben tenyészetenként legalább 1 bikát kell besorolni;
- d) A bikákat egy tenyészetben belül egyenlő spermaadaggal kell besorolni;
- e) A bikák ITV spermaadagját bikánként és tenyészetenként minimum 5, de legfeljebb 20 spermaadag erejéig, lehetőleg minél több környezetbe kell besorolni;
- f) A tervben bikánként legalább 150, de legfeljebb 500 adag sperma használható fel.

Az ITV sperma forgalmazása és felhasználása

- a) ITV spermát csak az ITV tervben besorolt bikáktól és spermaadaggal, az ugyanott felsorolt tenyészetekben szabad felhasználni. Ez alól kivétel az Egyesület által bejelentett, és a tenyésztési hatóság előírásainak megfelelően végrehajtott tenyésztéscsere;
- b) A spermát az ITV indításának kezdetétől számított 365(366) napon belül kell felhasználni. Az indítás dátuma a sperma kijuttatás megkezdésének dátuma;
- c) ITV spermával bármilyen korú tenyészérett, szaporodásra képes nőivarú egyed termékenyíthető;
- d) A tenyészértékkel nem rendelkező tenyészbika-jelölt mesterséges termékenyítési engedélye elsősorban az ITV tervben szereplő spermaadagra, de maximum 500 adagra vonatkozik. Hivatalos genomikai tenyészértékkel rendelkező bika hazai ITV indítása esetén a tenyészbika szabadon forgalmazható;
- e) ITV párosítás céljából felhasználni csak az ITV spermaforgalmazás jelentésekor megadott termelési számú spermaadagokat lehet;
- f) Rendkívüli esetben csak az Egyesület kezdeményezheti az ITV spermaadagok tervtől eltérő módosítását;

Az ivadékok származásazonosítása

- a) A megfelelő szintű tenyésztési fegyelem fenntartása és az ITV eredmények megbízhatósága érdekében, meghatározott körben az ivadékok szülői származását a központi adatbázisba

érkező adatok folyamatos belső kontrolljával, valamint az ISAG protokoll szerinti származásellenőrzési vizsgálattal is meg kell erősíteni;

- b) Hazai szervezésű ITV-ben részt vevő bikák ivadékaiknak származás ellenőrzése monitoring rendszer alkalmazásával történik; A laboratóriumi vizsgálattal nem igazolható származású ivadékok apai származását az adatbázisból törölni kell.

VI. melléklet

Korrigált súlyok, gyarapodás, herekörméret és indexek számítása

120 napos súly és index

A 120 napos súly számítására szolgáló mérlegelés az egyedek 90-150 napos kora között történhet.

$$120 \text{ napos súly} = \frac{\text{mérés kori élő súly} - \text{születési súly}}{\text{mérés kori élet nap}} * 120 + \text{születési súly}$$

A 120 napra korrigált súly indexét a tenyészeteken belüli ± 30 napon belül született azonos ivarú kortársakhoz viszonyítva számítjuk.

$$120 \text{ napos index} = \frac{120 \text{ napos súly}}{\text{kort. 120 napos átl. súly}} * 100$$

Elhullott tehén borja, korán v. későn leválasztott borjú (nincs v. nem reális 120 napos súly) a (elhullott) tehén átlag választási indexét kapja, ha ez nincs, akkor 100 %-ot.

Az index korrigálandó az anya korának megfelelően az alábbiak szerint:

ANYA ÉLETKORA SZERINTI KORREKCIÓ		
	Átl. vál. ind. %	korr. tényező
3 év	95,2	1,05093
4 év	98,2	1,01789
5 év	100,5	
6 év	101,7	
7 év	102,5	
8 év	102,5	
9 év	101,8	
10 év	101,2	
11 év	100,4	
12 év	100,0	
13 év	97,6	1,02462
14 év	96,0	1,04153

15 év	95,6	1,04603
16 év	95,3	1,04933
17 év	94,4	1,05949
18 év	91,8	1,08932

- Iker borjak választási indexe esetén 1,1764-es szorzó (korrekció 85 %).
- Embriótranszferből származó borjú a donor tehén átlag vál. indexét kapja, ha ez nincs, akkor 100 %-ot.

205 napos súly és index

A 205 napos („választási”) súly számítására szolgáló mérlegelés legkésőbb a borjak anyjuktól történő elválasztásának napján (151-305 napos életkor között) történhet.

A 205 napra korrigált választási súly számítás képlete:

$$205 \text{ napos súly} = \frac{\text{választási súly} - \text{születési súly}}{\text{életkor választáskor}} * 205 + \text{születési súly}$$

A 205 napra korrigált súly indexét a tenyészeteken belüli ± 30 napon belül született azonos ivarú kortársakhoz viszonyítva számítjuk:

$$205 \text{ napos index} = \frac{205 \text{ napos súly}}{\text{kort. 205 napos átl. súlya}} * 100$$

Az index korrigálandó az anya korának megfelelően a fent feltüntetett korrekciók szerint.

Elhullott tehén borja, korán v. későn leválasztott borjú (nincs v. nem reális 205 napos súly) a (elhullott) tehén átlag választási indexét kapja, ha ez nincs, akkor 100 %-ot.

400 napos súly és index

A 400 napos súly számítására szolgáló mérlegelés az egyedek 370-430 napos kora között történhet.

A 400 napos súly számítás képlete:

$$400 \text{ napos súly} = \frac{400 \pm 30 \text{ napos korban mért élősúly}}{\text{életnap mérlegeléskor}} * 400$$

A 400 napra korrigált súly indexét a tenyészeteken belüli ± 30 napon belül született azonos ivarú kortársakhoz viszonyítva számítjuk:

$$400 \text{ napos index} = \frac{400 \text{ napos súly}}{\text{kort. 400 napos átl. súlya}} * 100$$

STV gyarapodás és index számítása

Az STV-n belüli gyarapodás számítása: a tesztperiódus kezdő- és zárósúly különbsége elosztva a tesztperiódus napjainak számával.

Az STV gyarapodás indexe: adott STV csoport növendékbikai együttes átlagos STV-n belüli gyarapodását 100 %-nak tekintve az átlaghoz viszonyított értéke.

Éves korra korrigált herekörméret

Az egyed 365 napra korrigált herekörméretét lehetőség szerint 365 ± 60 napos korban mért adatból számítjuk. A korrekció az alábbi regressziós összefüggés (képlet) alapján történik:

$$y = 0,0193x + 28,657$$

azaz: 365 napra korrigált herekörméret = ténylegesen mért herekörméret + [(365 - életkor a here mérésekor) x 0,0193].

VII. melléklet

A BreedPlan rendszer jellemzői

A BREEDPLAN a BLUP (Legjobb Lineáris Torzítatlan Becslés) egyedmodellre épülő húsmarha tenyésztértékbecslési módszer. A New England Egyetem és a New South Wales Mezőgazdasági Intézet Állatgenetikai és Nemesítési Csoportja (AGBU) fejlesztette ki Ausztráliában.

Nagyszámú tulajdonságot kezel egy időben, ezek a különböző életkorban mért testsúly, az ellés lefolyása, termékenység és vágóérték adatok.

Különválasztja a tulajdonságokat közvetlenül befolyásoló gének hatását és az anyai hatást – ott, ahol ez fennáll.

A modell leírása:

$$Y_{ijkln} = b_i + a_j + m_k + p_k + h_l + \lambda_n e_{ijkl}$$

Y_{ijkln} = a j-edik egyed megfigyelése, amit a k-adik anya nevelt az i-edik korcsoportban, melyet az l-edik bika-tenyészet kölcsönhatás befolyásolt

b_i = az i-edik korcsoport

a_j = a j-edik egyed tenyésztértéke

m_k = a k-adik anya hatása

p_k = a k-adik anya állandó környezeti hatása

h_l = az l-edik bika-tenyészet kölcsönhatás

λ_n = a heterogén variancia multiplikatív korrekciója

e_{ijkl} = a hiba, vagy maradék

A program figyelembe veszi:

- az anyai hatást,
- a bika-tenyészet kölcsönhatást,
- tulajdonságoktól függően eltérő korcsoportokat alakít ki,
- „Multitrait” modell, azaz korrelációk ismeretében, egyéb adatok alapján is becsül tenyésztértéket,
- a fajta saját populációgenetikai paramétereivel (h^2 , r , R) számol, keresztezett állományokban az azonos genotípusúakat hasonlítja össze,

- f) beépíti a külföldi tenyészártékot,
- g) heterogén varianciával számol,
- h) genetikai csoportokat képez,
- i) keresztezett állatoknak is képes – egy adatbázison belül – tenyészártékot számolni.

A program megfelelő alapadatok esetén többek között az alábbi tulajdonságok tenyészárték számítására kész:

Súly	Termékenység	Carcass
Születési súly (opcionális)	Herekörméret	Hosszú hátizom vastagsága
200-napos tejtermelés	Termékenyítési időszak kezdetétől (hárembe osztás) ellésig eltelt idő	Faggyúborítottság
200-napos súlygyarapodás	Vemhességi idő (egyedi pároztatás)	Vágási %
400-napos súly	Ellés lefolyása	Márványozottság
600-napos súly		
Kifejlettkori súly		

A program részletes ismertetése megtalálható a <https://breedplan.une.edu.au/> internethelyen.

VIII. melléklet

Küllemi bírálati lap minta

Küllemi bírálati lap

Dátum:
 Tenyészet:
 Tenyésztő:
 Csoport:

ENAR	Ivar	Életnap	Szarv	Izomfejllettség					Vázfejllettség					Funkcionális tulajdonságok				Egyéb alkati				Kondíció
				Vállszelvény	Hátszelvény	Comb keretkedettség	Comb szelvény	Ágyékvastagság (x2)	Szárkörméret	Hát-ágyék hosszúság	Farhosszúság	Csípőcsontok szelvénye	Ráma/Felület (x2)	Szütyak szelvénye	Első lábak korrektsége	Hátsó lábak korrektsége	Hátonal egyenesség	Mellkasemélység	Mellkasszelvény	Far szelvény (Far II.)	Combhosszúság	

.....
 Bíráló

 Bíráló

 Tenyésztő aláírása

IX. melléklet

STV indítási kérelem minta

CHAROLAIS ÉS AUBRAC TENYÉSZTŐK EGYESÜLETE

3540 Mezőcsát, Galamb utca 9.

Tel.: 0670/775-0781

egyesulet@cate.hu

www.cate.hu

KÉRELEM

Beküldendő az egyesulet@cate.hu e-mail címre.

Charolais fajtájú növendékbikák sajátteljesítmény vizsgálaton (STV) való indítására.

- 1) Kérelmező neve: _____
- 2) Kapcsolattartó neve: _____
- 3) Telefonszáma: _____
- 4) A tenyészet ENAR kódja: _____
- 5) Az STV indításának helye: _____
- 6) Az STV-ben indítani tervezett növendékbikák száma: _____
- 7) Az STV indításának tervezett dátuma: 2 _____. év _____. hó _____. nap
- 8) Az STV jellege: ____
 - a) Üzemi, egy tenyészettel
 - b) Üzemi, több tenyészettel
 - c) Központi
- 9) Több tenyészetből álló csoport esetén a tenyészet(ek) neve, és a bikák darabszáma:

- 10) Melléklet darabszáma az indítandó bikák adataival: _____

Kelt: _____, _____

CATE hitelesítés helye, STV
száma:

kérelmező cégszerű aláírása

CHAROLAIS ÉS AUBRAC TENYÉSZTŐK EGYESÜLETE

3540 Mezőcsát, Galamb utca 9.

Tel.: 0670/775-0781

egyesulet@cate.hu

www.cate.hu

Melléklet

	Fülszám	205 napos választási súly	205 napos választási index
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			

A melléklet sokszorosítható amennyiben nem áll rendelkezésre elég cella.

X. melléklet

Származási igazolás minta

Az alábbi fajok fajtatiszta tenyészállataik kereskedelmére vonatkozóan az (EU) 2016/1012 rendeletben előírt		 	
SZÁRMAZÁSI IGAZOLÁS		Igazolás száma	
a) szarvasmarhafélék (Bos taurus, Bos indicus, Bubalus bubalis)			
1. Kibocsátó tenyésztőszervezet neve Charolais és Aubrac Tenyésztők Egyesülete		cate.hu	
3450 Mezőcsát, Galamb utca 9.		egyesulet@cate.hu.	
2. A törzskönyv neve Charolais főtörzskönyv CATE	3. A fajtatiszta tenyészállat fajtájának a neve Charolais		
4. A főtörzskönyvi rész azon osztálya, amelybe az állatot bejegyezték A			
5. Az állat neme	6. Az állat törzskönyvi száma		
7. A fajtatiszta tenyészállat azonosítása	8. Azonosság-ellenőrzés		
7.1. Rendszer 1760/2000/EK	8.1. Módszer		
7.2. Egyedi azonosító száma	8.2. Eredmény		
7.3. Állategészségügyi azonosító száma			
7.4. Név			
9. Az állat születési ideje és országa			
10. A tenyésztő neve, címe és elektronikus levélcíme			
11. A tulajdonos neve, címe és elektronikus levélcíme			
12. A fajtatiszta tenyészállat származása			
12.1. Apa		12.1.1. Hímivarú apai nagyszülő	
Törzskönyvi száma és rész		Törzskönyvi száma és rész	
Név		Név	
Születési idő		Születési idő	
		12.1.2. Nőivarú apai nagyszülő	
		Törzskönyvi száma és rész.	
		Név	
		Születési idő.	
12.2. Anya		12.2.1. Hímivarú anyai nagyszülő	
Törzskönyvi száma és rész		Törzskönyvi száma és rész	
Név		Név	
Születési idő		Születési idő.	
		12.2.2. Nőivarú anyai nagyszülő	
		Törzskönyvi száma és rész	
		Név	
		Születési idő	
13. Kiegészítő információk			
13.1. Teljesítményvizsgálatok eredményei			
Születési súly		205 napos súly és index	
Ellés lefolyása		Iker státusz	
13.2. A legutóbbi tenyészértékbecslés (2024.12.04.) naprakész eredményei			
ELD	ELL	VI	SzS
200	400	600	FS
TEJ	HERE		
TÉ			
Ism.			
Százalékoszt.			

13.3. Az állat genetikai hibái és genetikai sajátosságai a tenyésztési programmal összefüggésben

SZARVALTSÁG

ATAXIA

EDS

RETPIG

F94L

Q204X

13.4. Egyéb releváns információk

14. Termékenyítés/fedeztetés

14.1. Dátum

14.2. A megtermékenyítő hímivarú állat azonosítása

14.2.1. Egyedi azonosító szám

14.2.2. Név

14.2.3. Az azonosság-ellenőrzésre használt módszer és az ellenőrzés eredménye

15.1. Kelt:

15.2.

15.3. Az aláíró neve és beosztása:

15.4. Aláírás:

XI. melléklet

Növendékbika minősítő lap minta

Iktatószám: __/____

NÖVENDÉKBIKA MINŐSÍTŐ LAP

AZONOSÍTÓ: _____
SZÜLETÉSI IDŐ: _____
120 NAPRA KORRIGÁLT SÚLY: _____ kg
VÁLASZTÁS DÁTUMA: _____
205 NAPRA KORR. VÁLASZTÁSI SÚLY: _____ kg

FAJTA: charolais
SZÜLETÉSI SÚLY: _____ kg
120 NAPOS INDEX: _____ %
VÁLASZTÁSI SÚLY: _____ kg
205 NAPOS INDEX: _____ %

APA ENAR: _____
NÉV: _____
KLSZ: _____

ANYA ENAR: _____
ANYA KÉT ELLÉS KÖZÖTTI ÁTLAGOS IDEJE: _____ nap
ANYA 205 NAPRA KORR. ÁTLAGOS INDEXE: _____ %

SAJÁTTELJESÍTMÉNY-VIZSGÁLAT

(STV hossza: _____ nap)

STV INDÍTÁSA: _____
400 NAPRA KORR. SÚLY: _____ kg
KOR STV ZÁRÁSKOR: _____ nap
STV ALATTI GYARAPODÁS: _____ g/nap
ÉLETNAPI GYARAPODÁS: _____ g/nap

STV ZÁRÁSA: _____
400 NAPOS INDEX: _____ %
SÚLY STV ZÁRÁSKOR: _____ kg
STV GYARAPODÁS INDEXE: _____ %
ÉLETNAPI GYARAPODÁS INDEXE: _____ %

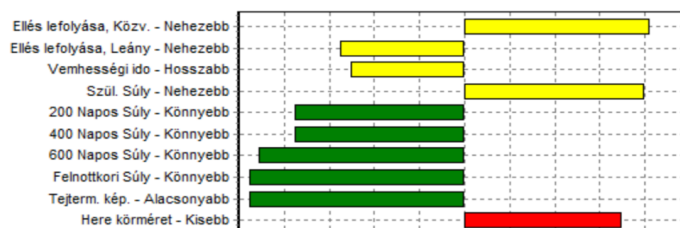
KÜLLEMBÍRÁLATI ADATOK

Izomfejllettségi pontok 100 pontra átszámítva: ____
Vázfejllettségi pontok 100 pontra átszámítva: ____
Funkcionális tulajdonságok pontszámai:
a) Szutyak szélesség: ____
b) Első lábak korrektsége: ____
c) Hátsó lábak korrektsége: ____
d) Hátegyenesség: ____
Herekörméret: ____

GENOMVIZSGÁLATI ADATOK

SZARVALTSÁG:
ATAXIA:
EDS:
RETPIG:
F94L:
Q204X:

TENYÉSZÉRTÉK ADATOK

JAVASLAT

Kiadás dátuma:

Mezőcsát, 20____, _____ hó, _____ nap.

CATE hitelesítő

Hitelesítés dátuma:

Budapest, 20____, _____ hó, _____ nap.

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal